

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főter 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papírángyár r. t.) küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Cirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Iparpártolás.

Sajátságos dolog, hogy a hazafiasság fogalmának nálunk nincs meg az az igazi, mély, belső tartalma, mint másutt. Ez az érzés nálunk többnyire csupa külsőségekben nyilvánul, banketeken, szónoklatokban, csengő-bongó frázisokban buzog föl legerősebben. Ennek lehet csak tulajdonitani, hogy a koronkiut meginduló iparpártolási mozgalmak oly kevés gyakorlati eredményt tudnak csak fölmutatni. A kezelők és intézők minden nemes igyekezete megtörik a nagyközönség közönyén. Pedig az egész civilizált világon mindenütt a hazafiasság első követelésének tekintik, hogy a hazai árut többre becsüljék az idegennél. A nagy, művelt nemzetek fiainak véreben van az már, hogy nem lehet az jó német, jó francia, jó angol, a ki olyan külföldi holmit is vásárol, a melyet hasonló vagy legalább megközelítő minőségben és árban a saját hazájukban is gyártanak. A multkor tanuja voltam, hogy egy előkelő étteremben erősen megbámultak egy urat, a ki kijelentette, hogy külföldi ásványvizet nem iszik. Arra is tudok esetet, hogy egy csemege-kereskedő sehogysem tudta megérteni, hogy mi van azon megbotránkozni való, hogy nála csak valódi tesseni vaj kapható. Ha valaki egy előkelő szabótól azt kívánna, hogy neki magyar szövetből készítsen ruhát, kétségkívül csak gunyos sajnálkozásban részesülne. A hasonló tipikus példák egész tömeget lehetne még felsorolni, de minek? Hisz meg bizonyítani sem kell, mindenki tudja, mert magán és másokon tapasztalja, hogy az iparpártolást nálunk csak emlegetik, de a gyakorlatban senki sem tartja magára nevezve kötelezőnek. Kicsinyes szempontok, mint a divat, helytelen izlés, néha meg éppen csak a kényelem és a megszokás viszi az embert, hogy a magyar ipar pártolását rábizzza másokra, maga azonban csak a megszokott külföldi árut vásárolja. Pedig ime, ezen a téren nyílnak meg a hazafiasság legszebb föladatai. Hogy Magyarországon ipart teremtsünk, ehhez a legmesszebbmenő kormányzati és törvényhozási intézkedések sem elégségesek, ha a társadalom ezt a munkát teljes erővel nem támogatja. A társadalom egész nevelésének, izlésének és fölfogásának gyökeres átala-

kitására van itt szükség. Divattá kell tenni a magyar termékek vásárlását, mint a hogy divattá vált a hatvanas években a magyar viselet. Mint a hogy örökig el tudjuk hallgatni a cigány zenét és a mi holbús, hol vidám nótáinkat nem adjuk oda ilyenkor a világ zeneirodalmának minden gyöngyéért, ugyanezzel a ragaszkodással kell viseltetnünk a magyar munka minden terméke iránt. Legyünk inkább életmódunkban, viseledésünkben, berendezkedéseinkben egyszerűbbek, de a magyar ipart mindenkor többre kell becsülnünk az idegennél. Ha tisztában vagyunk azzal, hogy a magyar ipar fejlődése nagy nemzeti érdek, tisztában kell lennünk azzal is, hogy az iparpártolás mindenkire nézve elengedhetetlen kötelesség.

SZEMLE.

A tanfelügyelőség reformja. Az új kormány programjának tudvalevőleg egyik fontos része, hogy a kormány az idegen ajku népispolakban a leghathatósabban igyekszik majd ellenőrizni a magyar nyelv tanítását. Hogy ez elérhető legyen, a kormány reformálni készül a tanfelügyelőség intézményét oly módon, hogy a tanfelügyelőnek, fölszabadulva az irodai munka nyűgétől, egy évben legalább száz napja maradjon az iskolák látogatására.

A választási reform. Tisza gr. miniszterelnök értekezletet hívott össze, hogy a képviselőválasztás jogának reformjáról, különösen a jogok és kerületek arányosabb elosztásáról eszméket váltsanak. Ez az értekezlet inkább csak előkészítő jellegű volt; s arra szolgált főképen, hogy az adatgyűjtés irányát megvilágítsa s a kormány e kérdésben tett ígéretét aktuálisnak s kötelező komolyságának mutassa be.

Képviselőtestületi gyűlés.

Folyó hó 23-án tartotta városunk képviselőtestülete ezen évben első gyűlését a polgármester elnöklése alatt. A gyűlésen a városatyák közepes számmal jelentek meg. A miért a gyűlést sürögösen összehívták, az a

virilis képviselők nevéjegyzékének kiigazítása és megállapítása volt. Enélkül ugyanis a város lakosságának szaporulata folytán megválasztandó hat képviselőtestületi tag megválasztása a törvény szerint nincs megengedve, a választások pedig az idő előhaladottsága miatt már sürgősek.

A képviselőtestület határozata folytán virilis képviselőkké az 1904. évre a következő lakosok, illetve jogi személyek lettek:

1. Ev. ref. kollegium, 2. Folyovich Sándor, 3. ifj. Winkler János, 4. dr. Szaniszló Albert, 5. Kerekes Mihály, 6. Cirner J. József, 7. Obert Jozefa utóda, 8. Kovács József, 9. Müller Mihály, 10. Ev. ref. egyház, 11. Szilágyi Farkas, 12. Zeyk Dániel, 13. id. Graef János, 14. id. Winkler János, 15. Medgyes Balint, 16. Jakab Károly, 17. Kozma Gyula, 18. Jóvián Jenő, 19. Váró Ferencz, 20. dr. Matyas Mihály, 21. dr. Magyar Károly, 22. Minorita társház, 23. dr. Lengyel György, 24. Dózsa Kálmán, 25. Donogány Jakabné. 26. dr. Bocz József, 27. özv. Veress Miklósné, 28. Nagy Lajos, 29. Benedek Sámuel, 30. Fesztinger Dávid, 31. Balla Béla, 32. Incze István, 33. Fogarasi Albert, 34. Luka Albert, 35. dr. Garda Kálmán, 36. Korbuly Balint.

Póttagok lettek: 1. Scheidel József, 2. Lázár Adolf, 3. Gerasim Emil, 4. Bartha Zsigmond, 5. Feuchel Jakab.

A névjegyzék megállapítása ellen 15 napon belül felelkezésnek van helye és a nem helyben lakók és jogiszemélyek meghatalmazottjukat 15 nap alatt a vármegye alispánjához be kell jelentsek.

A mint látható a város lakosai számának emelkedése folytán a virilisek száma is az eddigi számhoz képest hat új taggal emelkedett s a hat között több olyan taggal, a kiknek nevét örömmel üdvözljük s a tagok közé való bejutásuk a városnak csak nyereséget jelent.

A közgyűlési tárgysorozat fontosabb pontjai közé tartozott a közegészségi, a közigazgatási és jogügyi, a számvévségi és közigazgatási bizottságok tagjainak, elnökének és jegyzőjének megválasztása. A választásokról lapunk következő számában számolunk be részletekben.

Nagy hiányt pótló szabályrendeletet terjesztett elő

TÁRCZA.

Művészeti Könyvtár.

Jelentős új vállalat megindulásáról számolhatunk be ez alkalommal olvasóinknak. „Művészeti Könyvtár“ közös címmel Koronghi Lippich Elek szerkesztésében a Lampel-Wodianer-féle cs. és kir. udvari könyvkereskedés oly gyűjteményes vállalat kiadását indította meg, amely már-már túllépve a magán kiadócélgé vállalkozásának a határán, még egyrészt újabb bizonyosságot tesz róla, mily nemes lelkesedéssel és mily áldozatkészen igyekszik ez a kiadócélgé a magyar kulturát szolgálni, másrészt hézagpótló, úttörő vállalkozás hazánkban, amely arra van hivatva, hogy módot nyújtson a magyar nemzet minden művelt tagjának arra, hogy magyar nyelven, magyar ésszel megírt munkákból fejlessze művészi izlését és gyarapítsa művészettörténeti tudását.

Annyira már eljutottunk, hogy sokat beszélünk a művészetéről és jelszóvá vált közöttünk a művészet megbecsülésének kötelessége. De vajmi kevesen vannak közöttünk — ha eltekintünk a szakfőriaktól — akik nemcsak beszélnek a művészetéről, hanem értenek is hozzá! De nem is csoda ez! Aki a művészettel akart foglalkozni, komolyan, behatóan, nem mint művész, hanem hogy műértelemeire tehessen szert, kénytelen volt külföldi munkákat tanulmányozni, mert oly magyar könyveink, amelyek rendszeresen és tudatosan szolgálták volna ezt a törekvést, eddigél nem voltak. Eddig a német monografiák gyűjteménye volt az a forrás, amelyből a magyar ember, ha rászánta magát, legnagyobb részét tudását merítette.

Ez az állapot egészségtelen állapot volt, mert minden kulturnemzetnek magának kell arról gondoskodnia,

hogy fiai a nemzeti kultúra szellemében művelődhesse-nek minden téren. Ezen az áldatlan állapoton segít első sorban a most megindult Művészeti Könyvtár, amely bizalommal apellál a művelt magyar közönség támogatására, mert lelkiismeretesen és lelkesen szolgálja a közönség érdekeit.

Néhány évvel ezelőtt a magyar vallás- és közoktatásügyi kormányzat a művelt társadalom lelkesedése mellett proklamálta a művészeti szempontoknak a nevelésben és oktatásban való szükségességét. Azóta egész sorozata jelent meg azoknak az intézkedéseknek, melyek részint csatlakoznak a nagy kultur-nemzetek művészi akciójához, részint pedig önálló eszmékkel új utat törnek a felé az ideál felé, mely egy lélekben művelt, nemes izlésű és fenkölt gondolkodású nemzet képében áll a fajunk sorsát szívükön viselő legjobbak előtt. Mert valóban művészet nélkül nincs igaz műveltség. Csak a művészet ismeretétől áthatott társadalom fogja megcsinálni azt a Magyarországot, melyről a nagy Széchenyi azt mondta, hogy — lesz.

A művészet ismerete szükséges. Megismerni pedig a művészetet annyit, mint — megszeretni. A művészet a lélek-műveltség evangéliuma, — s az evangélium igéi csak akkor töltik be megváltó hivatásukat, ha az emberi társadalom mindenrétegét átmesithetik. Amire a „Művészeti Könyvtár“ vállalkozott, nem más, mint a művészet ismeretének terjesztése. Feltárja a magyar közönség előtt korszakoknak, nagy egyéniségeknek az életét. Nem lélektelen fejtegetések és egymásra halmozott száraz adatok gyűjteménye lesz a tervezett művek sorozata, hanem szeretettel, az élet nyelvén megírt élvezetes és tanulságos olvasmányok.

Módszerben és szellemben teljesen a hazai viszonyok és szükségletek ismerete alapján halad a „Művészeti Könyvtár“; tudományos mélységet a szellem derűjével,

komoly megbízhatóságot előadásban való elevenséggel kíván egyeztetni. Tudakos nagyképűség és unalmas tekintélyeskedés számára nincs tere. Végkép mellőzi azt a bizonyos körökben még ma sem szokatlan felfogást, hogy a tudomány nem ereszkedhetik le a megérthetőség és élvezhetőség alacsony színvonalára. Akaja, hogy kötetiben örömet lelhesse a komoly tanár, s a fiatal eszes növendék egyaránt, az irodalmi csemegékhez szokott urnó épen úgy, mint az egyszerű, művelt családi asztalkör, és egyáltalán mindenki, aki ismereteit száraz adatok és okoskodások kinzásaitól menten akarja ki-egészíteni. Művészeti segédkönyveket akar adni az iskolának és minden művelt embernek.

A szerkesztő, Koronghi Lippich Elek neve úgy itthon, mint a külföld előtt is, szorosan kötött össze azokkal a reformokkal, melyek a közoktatás-ügyben és a társadalom nevelésében a művészet szempontjait meghonosították. Az ő gondoskodása biztosíték arra, hogy a vállalat programja végrehajtható. A szakbeli írók megválasztásában, felkutatásában, a módszernek a célhoz alkalmazásában, s a művek megjelenésének izlésében az ő lelkesége érvényesül.

Korszakokban, irányokban, egyéniségekben feldolgozni kívánja a „Művészeti Könyvtár“ a művészet egész történetét. Minden kötet önálló, befejezett mű lesz.

Az idei karácsonyra megjelentek a következő kötetek: Budapest művészete a török hódoltság előtt. Divald Kornéltól. Fűzve 6 kor., diszkötésben 8 korona. Donatello. Éber Lászlótól. Fűzve 6 kor., diszkötésben 8 korona.

Michel Angelo Buonarrotti. Meller Simontól. Fűzve 6 kor., diszkötésben 10 kor.

A következő kötetek munkában vannak:

Lionardo da Vinci, Munkácsy Mihály, Fadrusz János,

a tanács a házaló kereskedésnek a város területén való megtiltásáról szóló szabályrendeletben. Valamennyien egyhangulag és örömmel szavazták meg és mi nem város atyák előre örömben uszunk ama boldog jövő elképzelése közben, a mikor többé nem eshetik meg, hogy az engedékeny szívű rendőrkapitány harmálm-negyével bocsássa nyakunkra a handlekat.

A kereskedő és iparos része városunknak pedig hisszük, hogy a szabályrendeletet, mint az iparpártolás és védelem eszközt becsüli meg. Hogy a kereskedőtársulat a neki véleményezésre megküldött szabályrendeletre a referens előadása szerint sürgetés ellenére sem reagált, annak bizonyosan az ügyön kívül álló okai voltak és semmi esetre sem lehetett a nemtörődömség.

A közgyűlés fontosabb tárgya volt még az, hogy az üresedésben levő két polgári földnyilat titkos szavazás útján Farkas Dániel és Hajdu György nyerte el; Hajdu Albertet és ifj. Lázár Károlyt pedig a képviselőtestület ugyancsak titkos szavazás útján a város törzspolgárai közé vette fel.

Örömmel hallottuk, hogy a tisztii nyugdíjalap 77 324 kor. 50 fillér készpénz vagyonnal rendelkezik és hogy elkölthető évi kamatjából is 3454 kor. 38 fill. fölöslege van.

Szekelyhid Jánost és Jónás Györgyöt a községi kötelekbe vették fel, majd egy-két lényegtelenebb ügyben hoztak határozatot s a gyűlés még délelőtt szétoszlott.

Vegyes hírek.

— **Az időjárás** néhány napig tartó tavaszias színezet után ismét megkeményedett. A korcsolya-pályát ismét jégtekercs borítja, a sportkedvelők vigasztalására. Csak a gazdák nem tudnak a hosszas szárazság miatt vigasztalódni.

— **Esküvő.** Ifj. Konec Albert, verespataki szolgabíró, f. hó 31-én tartja esküvőjét Telegdi Matildával. A derek pár frigyéhez örömmel gratulálunk.

— **Véglegesítés.** A vall.-es közokt. miniszter Kolár Emma m.-ujvári áll. isk. tanítónőt jelen állásában véglegesítette.

— **Berivói Boér Béla,** Abrudbánya város néhai polgármestere, a mint lapunk zártakor értesülünk, meghalt. Temetése f. hó 23-án volt.

— **Országos vásár.** F. hó 21—23. napján folyt le városunkban a januári országos állatvásár. Valószínű, hogy a felévig tartó zárlat következtében a felhajtás oly óriási mérvet öltött, hogy a vásártér minden zuga megtelt.

Raffael, Paál László, Székely Bertalan, Böcklin és kore, A barbizoni iskola. A fiatalok.

A művészetek eimult korszakainak és egyéniségeinek egész sorozata fog ezek után következni, nem mellőzve sem a hazai, sem a külföldi művészetek legújabbkori felvirágzásának jelenségeit és kimagasló alakjait sem. Évenként 3—4 kötet jelenik meg. A díszes, de könnyen kezelhető, gazdagon illusztrált kötetek ára, terjedelme szerint, fűzve 6 és 8, kötve 8 és 10 korona között fog váltakozni. Minden kötet külön önálló művet tartalmazván, külön is megszerezhető lesz. Tíz kötetből álló sorozat előfizetési ára (kötve) 80 korona. Tekintve a sorozat évekre való elosztását, s a köteteknek lehető legmérsékeltébb, a külföldi hasonló becsü kiadványokénál nem magasabb árát, az előfizetők alig észrevehető anyagi áldozat árán néhány év alatt már gazdag művészeti könyvtár birtokába jutnak.

S ez a vállalat nyújtván legelső alkalmat hazai írónak művészettörténeti kutatásokra, s a művészet jelenségeinek érdemlegesebb megfigyelésére ösztönzést, — remélhető, hogy a magyar közönség szeretettel fogja a vállalkozást felkarolni. Ha a magyar művelt közönség szeretete, érdeklődése és méltánylata a vállalat munkatársává szegődik, az az ügy, melynek nagy kockázattal, nagy áldozatokkal, de igaz hazafias lelkesedéssel állott a kiadó cég e vállalat révén szolgálatába, eddig nem is remélt gazdagodását és felfrissülését fogja előidézni irodalmunknak, új tehetségeket ad a nemzetnek, új birodalmat nyitja meg az eszméknek és gondolatoknak, s észrevétlenül hatja át az egész társadalmat a művészet megtisztító, megújító és felszabadító erejével.

A nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk

CZINK JÓZSEF

műruha festő és vegyszertész tisztító intézetét

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 25. szám alatt

*** a postával szemben. ***

főképpen szarvasmarhával. A forgalom nagyon élénk volt; az árak jelentékeny magassáig emelkedtek.

— **A thea-estélyen kisorsolt számok** közül a következők tulajdonosai meg nem jelentkeztek: 49, 85, 226, 232, 254, 268, 283, 308, 345, 351, 510, 531, 538, 587, 599, 724, 827, 848, 863, 882, 930, 945, 987, 973, 1020, 1049, 1070, 1139, 1147, 1155, 1271, 1272, 1273, 1274, 1278, 1422, 1541, 1554, 1572, 1603, 1608, 1627, 1635, 1650, 1683, 1747, 1769, 1771, 1784, 1806, 1933, 1950, 1984, 1988. A tárgyak febr. 2-ig naponta 4—5 óráig Dömök Erzsébet igazgatóno öngy. lakásán kiválthatók. A nyerek érdeke kívánja, hogy a tárgyak minél előbb kiváltsanak, mert a nyereségek között egy szép torta is van.

— **Megjutalmazott gazdasági cseléd.** A tegnap megtartott képviselőtestületi közgyűlés ideje előtt a tanács, nehány képviselőtestületi tag, számos cseléd és cselédtartó gazda jelenlétében megemléstést melő ünnepély folyt le. Dr. Varró László polgármester ekkor adta át szép buzdító beszéd kíséretében Garda Ferenc cselédnek gazdájánál 20 éven át eltöltött munkássága és hűsége elismerésül a földművelésügyi m. kir. miniszter ur ajándékát: az 5 aranyat és a díszoklevelet. Az aranyos keretbe foglalt oklevél tartalmát cselédeinknek buzdító szózatul ide iktatjuk: „Garda Ferenc nagyenyedi gazdasági munkásnak szorgalmas munkálkodását, példás hűségét, derek, becsületes viselkedését elismeréssel és dicsérettel méltányolom. Tallian s. k., m. kir. földművelésügyi miniszter.”

— **Balázsfalváról írják lapunknak,** hogy a balázsfalvi magyar kaszinó rendez évi közgyűlést a napokban tartotta meg. A közgyűlés iránt igen szépen nyilvánult meg az érdeklődés; a tagok keves kivétellel mind jelen voltak. A gyűlés elég simán és csendben folyt le; igaz ugyan, hogy az új alapszabály-tervezet tárgyalásánál egy kis obstrukció fejlődött ki, de a kezdeményezők gyengességében csak hamar kimúlt és rákérült a sor a többi tárgyra és így a tisztújításra is. Megválasztottak: elnöknek Simonffy Alajos főszolgabíró, alelnöknek Biró József postafőnök, jegyzőnek Kovács Árpád vasúti pénztáros, pénztárnoknak Cseresznyés Ödön ev. ref. lelkes, gazdának dr. Rohonczy Béla járási orvos, választmányi tagoknak: Bedő József, Gidófalvy Pál Csizsér Sándor, Mendl Jakab, Nador Gyula, Lovassy Márton, Schieszl Károly és dr. Tókos Géza. A közgyűlést társas vacsora követte, a mely kitünő hangulatban a késő éjszakai időig tartott. Egyik kiemelkedő pontja volt a közgyűlésnek azon határozata, melylyel Simonffy Alajos főszolgabíró, dr. Garda Kálmán nagyenyedi ügyvédet Mendl Jakab és Mendl Henrik birtokosokat a magyarság és az egyet körül szerzett érdemeik elismerésül egyhangú felkésccsével az egyet tiszteletbeli tagjaivá választotta. Az egyet ugyanis a múlt évben Vezs. a Komsa-féle kertben nagy költség-gal ezement-tennis pályát létesített; a kert tulajdonosának viszonyai a múlt évben megváltozván a kertjét eladóvá tette és így a tennispálya veszélyben forogott; hogy ezt a kaszinónak megmentsék és hogy a tagoknak és azok családtagjainak nyári időtöltését és szórakozását továbbra is biztosítsák, nevezettek a kertet 4000 koronán megvették, ezért adózott a kaszinó nekik azzal, hogy tiszteletbeli tagjaivá választotta.

— **Esküdtársak.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknel a folyó évben az első esküdtársi ülészek folyó év február 1-én veszi kezdetét, és tart körülbelül ugyanazon hó 13-dikáig. Tárgyalás alá kerül körülbelül 7 ügy, melyek közül: 1. a szándékos emberölés büntetével vádolt Duse Filip, 2. rablás büntetével vádolt Bolka János, 3. rablás büntetével vádolt Ivásk Simion és társai, 4. rablás büntetével vádolt Monya Simion és társa, 5. gyújtogatás büntetével vádolt Nagy Károly elleni bűnügyekben a tárgyalási határnapok már ki is tüztek. I. Bírők: Elnök: Nemes Sámuel. Szavazók: Korbuly Ignác táblabíró és Atzel Béla dr. tszéki bíró. II. Esküdtársak: Bánffy János báró Marosgeze, Balla István Nagyenyed, Kovács Mihály Nagyenyed, Sándor Miklós Nagyenyed, Kovács Sándor Nagyenyed, Barabás Károly Nagyenyed, Hodos Brutus Balázsfalva, Rónai János dr. Balázsfalva, Grünbaum József Balázsfalva, Rádu Demeter Balázsfalva, Tornya Lajos Balázsfalva, Brendusán Péter Balázsfalva, Bartha Károly Zalahna, Csányi József Zalahna, Manner Kálmán Zalahna, Moldován Gyula Táté, Bora Benedek Csongva, Pataki Ágoston Mihálcfalva, Dunst Gyula Marosujvár, Gál Lajos Czelna, Albu György Felgyógy, Virág József Kisevnyed, Örtel János Vizakna, Zajzon József Magyar-

bükkös, Glücke Sámuel Alvincz, Bartha József Krakkó, Bürger Lipót Krakkó, Horváth László Diód, Imre József Magyarlapid, Benedek Lajos Elekcs, III. Helyettes esküdtársak: Adorján Sámuel dr., Eröss Imre, Jéger Tamás, Oriás György, Marginean Janos, Lorber Bertalan, Nagy Endre, Tamás A. Dallos, Haas Vilmos, Grün A. Lipót, Gyulafehérvárról.

— **A székely akció új munkása.** A székelyföldi miniszteri kirendeltség egy új szakérővel gyarapodott a földművelési miniszter gondoskodásából. Buzgó vezetőjének: dr. Koós Mihálynak, segítő-társaul dr. Lóte Pál miniszteri fogalmazó rendeltetett Marosvásárhelyre, ki állását a napokban el is foglalta.

— **Egyházmegyei Tanács.** A nagyenyedi ev. ref. Egyházmegye Tanácsa f. hó 28-án gyűlést tart Gerenden.

— **Közgyűlés.** Az Épület-Lakatosárgyár f. hó 31-én d. u. 3 órakor tarja közgyűlését a Kisegítő Takarékpénztár helyiségében. A társaság mérlege várakozáson felül kedvező mérleget mutat.

— **Piknik.** Városunk ifjusága ezen a farsangon is megtartja rég idő óta szokásos és kedves hírű hushagyói piknikjét, mely elé már is nagy várakozással tekintenek városzerte az intelligens társaság tagjai. A mulatság elnökeül Reinhardt László kulturmérnököt sikerült megnyerni. A rendező bizottság f. hó 23-án alakult meg.

— **Táncmulatság.** A február hó 2-án tartandó mulatságra nagyban folynak az előkészületek, melyekből már előre is szép anyagi és elkölési sikerre lehet következtetni. A védnöki tisztelet mindnyáján készséggel elfogadták, a kik felkértek. A meghívók — számról nézve 700 — már szétküldtek.

— **Az 1880. évi születésű III. korosztálybeli azon hadkötelesek,** kik állítaskötelezettségüknek a III. korosztályban a sorozóbizottság előtt a fennálló politikai helyzet miatt eleget nem tehettek, a honvédelmi miniszter rendelete szerint kivételes nősülési engedély nélkül — tehát szabadon köthetnek házasságot.

— **Czipészipari vándortanfolyam** fog tartatni a f. évben márczius hóban Gyulafehérváron. A tanfolyamot Bod József és Draskóczy Bertalan czipesz fogja vezetni, az ellenőrzést pedig Krausz János czipesz teljesíti.

— **A zalatnai állami kőfaragó- és kősiszoló ipari szakiskola** felügyelő bizottsága újja alakulván alelnökké Kurovcsky Zsigmond kir. főmérnököt választotta meg.

— **Mulatság Alvinczen.** Az alvinczi és borbereki állami iskolák tantestülete az „Alsféhehármegyei általános tanítóegyesület” által a „Kolosvári tanítók házána” létesítendő alap javára f. hó 16-án jötekonyszélu táncmulatságot rendezett, mely ugy anyagilag mint erkölcsiileg igen szépen sikerült. Felülfizettek: Cserny Emília 2 k. Kubszky Henrikne 2 k. Tóvissy György 2 k. Molnár Béla 1 k. 20 fill. Bydeskuty Ede 1 k. 20. Gagyí Ferencz 1 k. Glück Sámuel 4 k. Farkas Ella 1 k. 11 fill. Dr. Vajna Izidor 1 k. Venstein Gyula 30 fill. Vulk Gyula 1 k. Márton Béni 1 k. Ráczkó Lajos 4 k. Benedek Károly 2 kor. Pongrácz Geza 3 k. Boor Erzsébet 2 k. Veinhöld Károly 2 k. Apáthy Miklós 2 k. Nyiró Mihály 1 koronát. Fogadják a kegyes felülfizetők ez uton is a tantestület hálás köszönetét. Összes bevétel volt 141 kor. 97 fill. Kiadás 84 kor. 75 fill. Maradt tiszta jövedelem 57 k. 22 fill. Vegül nem mulaszthatjuk el forró köszönetünket nyilvánítani nagytiszteletű Nagy Lajos kezeidei igazgató urnak ki is kéreznék 10 negyedéves tanítójelöltet bocsátott le hozzánk, kik nagyban hozzájárultak a reggelig tartott kedélyes mulatság sikeréhez; ugyszintén fogadják a növendékek is szíves köszönetét Tantestületünknek, mivel korrekt magaviseletükkel, nyajas modorukkal és szabatos táncukkal sok ideig emlékeztetben fognak maradni. Az alvinczi borbereki áll. tanítók testülete.

— **Timáripárosok szakképzése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt timári iparosok figyelmébe ajánlja azt a körülményt, hogy Stodola József timáripai vándor szaktanító közbenjárására a Kovács és Stodola lipótszentmiklósi modern börgyár tulajdonosok vállalkoztak arra, hogy a szakmájuk technikai haladásával megismerkedni óhajtó hazai timáripárosokat rendes fizetés mellett gyárukba felveszik és őket a modern börgyártás minden titkaiba beleavatják. A felvetel iránt érdeklődők levélben forduljanak Stodola József orsz. timáripai vándor szaktanítóhoz. Lipótszentmiklósi, aki a felvetel közveítését eszközöli.

Szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvény társaság könyvnyomdájában.

Festésre és tisztításra

elvállal mindennemű **megfoltosodott** vagy **szinehagyott**

női-, férfi- és gyermek ruhákat

szőnyegeket, butorszőveteket, függönyöket, kesztyűket és bármilyen díszszel ellátott tárgyakat, melyek egészben lesznek festve és tisztítva felelősség és a legolcsóbb árak mellett. 19 4—36

Rendkívüli esetben a ruhák 24 óra alatt készülnek.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl.

Feltűnő eredmény!

T. cz.

Van szerencsém értesíteni hogy házilag készítettő igen jó

likörök és rumok

előállítására kitűnő francia likör és rum aromákat hozok forgalomba, melyeket 1 liter likör vagy rum készítéséhez való adagokban árusítok.

Készítése: gyors, olcsó és tiszta.

Hasznalati utasítás minden üvegen rajta van

Burger Frigyes

drogneria és illatszerek kereskedése

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér.

Allasch,	Benedictiner,
Anisette,	Császárkörte,
Ananás,	Curacao,
Barack,	Káv (Mocca)
Chartreuse,	Róza,
Kömény,	Rum Jamaika,
Maraschino,	Rum Ananász,
Vanília,	

39 2-104

Vidrekre díjtalan csomagolás! Általános megelégedés!

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra.

Élőnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.

Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.

Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Részvett kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

Udvari és Társa
kocsigyártó cég

Legnagyobb készletet tart új kocsikból, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik lackirozást, bélelést kívánat szerint Kivátnatár árjegyzéket küld.

Használt

kocsit

becserél.

23 4-100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irántunk tanúsított nagyböcsü pártfogását jövőre kérve, mely tisztelettel

UDVARI és Társa

KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

Kristály gőzmosó
intézet

Kolozsavart.

A modern technika legczélsebb mosó és vasaló gépeivel felszerelve, tisztán szappannal és vízzel hozzájárulásával **legszebben** mossa és vasalja úgy a férfi, mint a női fehérneműket, mintha csak ujonnan a gyárból kerülne ki.

Gyors kiszolgálás, méltányos árak.

Nagyenyed és vidéke részére képviselve:

Vajna Miklós

divatkereskedő által.

Ugyanott árjegyzékek is kaphatók.

28 4-20

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt magyarországi takarékpénztár részvénytársaság és ez-nel csatlakozott dr. Garasz Emil ügyvéd által képviselt Trueza György lui lile végrehajthatóknak Kosztantín Indrej m-b-boesárdi lakos végrehajthatást szennedő elleni 85 kor. és 57 kor. 80 fillér tőke s jár. iránti végrehajthatási ügyében a m-b-boesárdi I. R. 231 sz. tkjvben A + 1. 10, 11, 17-21 r. sz. 346 a. hr. sz. faház és udvar, 347a. kert. 852, 981 hr. sz. szántók, 2507, 2550 hr. sz. szőlők és 2670, 2709, 2736 hr. sz. szántókból végrehajthatást szennedő ill-eő felelész jutalékára összesen 851 korona becsarban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1904. évi márczius hó 22-ik napján d. e. 10 órakor M-B-Boesárd község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § értelmében a kir. bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól Nagyenyeden, 1903. évi december hó 29-én.

Weiner,
kir. aljárásbíró

47 1-1

Sz. 9046-1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt Krisán Nikodim m-kapudi lakos végrehajthatóknak, Breáz Juon m-kapudi lakos végrehajthatást szennedő elleni 280 kor. tőke s jár. iránti végrehajthatási ügyében a m-kapudi 53 sz. tkjvben A + 24 r. sz. 101 2 hr. sz. kert, 102 2 hr. sz. faházra 376 kor., 27 r. sz. 333 3 1 hr. sz. szőlő 116 kor., 28 r. sz. 399 1 hr. sz. szántó 47 kor., 29 r. sz. 418 2 hr. sz. szántó 13 kor., 31 r. sz. 636 1 hr. sz. szántó 20 kor., 34 r. sz. 313 4 1 hr. sz. szántó 32 hor., továbbá a m-kapudi 232 sz. tkjvben A + 1 r. sz. 468 hr. kaszálóra a végreh. törv. 156. § a értelmében egészben 31 kor., összesen 635 korona becsarban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1904. évi február hó 20-ik napján d. e. 9 órakor M.-Kapud község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóságtól Nagyenyeden, 1903. december hó 2-án.

Weiner,
kir. aljárásbíró

46 1-1

Sz. 9608-1903. tkvi.

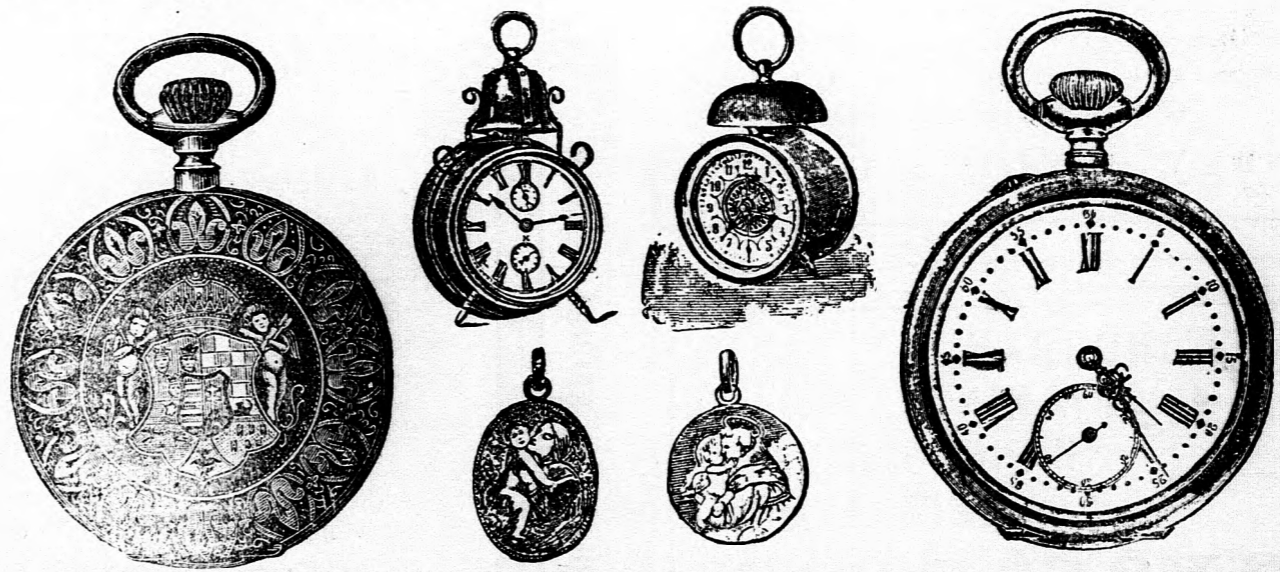
Magyarnak **Pécs.**Németnek **Bécs.****Aranygyűrűk! Esküvői ajándékok!**

Legjobb és pontosan járó arany és ezüst zsebórákat szállít

SCHÖNWALD IMRE

PÉCSETT 245. ékszergyáros és órásmester. PÉCSETT 245.

Tessék árjegyzéket kérni, mely sok új és finom órákat, gyűrűket és egyéb ékszer-tárgyakat tartalmaz.

Rákóczi kurucz valódi ezüst remontoir óra 5 évi jótállással 7 frt.

44 1-40

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEFnői, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDENa legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva.

Uj pénzintézet!!

Az **ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI**
GAZDASÁGIBANK és TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

működését **200.000 korona** alaptőkével
1904. január 1-én,

Nagyenyeden, Főtér 14. szám alatt megkezdte.

Célja: olcsó kölcsönök nyújtása

**földbirtokosoknak,
gazdáknak,
kereskedőknek,
iparosoknak stb.**

kötvényekre vagy váltókra, rövidebb vagy hosszabb idejű törlesztésre.

Régi kölcsönöket előnyös kamat mellett konvertál.

Betéteket elfogad napról-napig 5% kamatozás mellett.

Minden a bank és takarékpénztár üzletkörébe tartozó ügyekben felvilágosítással szívesen szolgál.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK és TAKARÉKPÉNZTÁR
részvénytársaság igazgatósága. 13 4-16

Hivatalos órák hétköznapokon

D. e. 9-12., d. u. 3-5-ig.

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek

(ezelőtt KATÓ J.)

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,

Öltözők a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 4-104

LÉBER GYULA

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 12. sz.

Telefon 439.

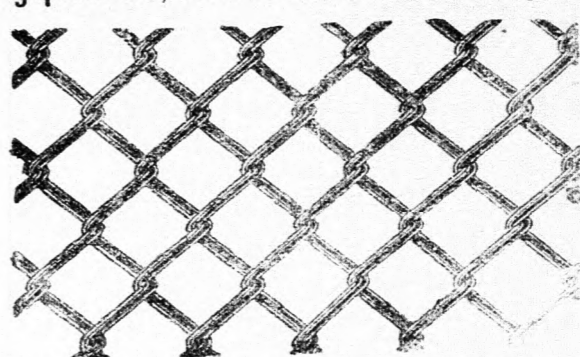
Több kiállításon kitüntetve.

Első erdélyi sodrony-szövetfouat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony agybetetek gyára.

OLCSÓ KERITÉSEK.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhegyek stb. bekerítéséhez

gépfonatait, disz-kerítéseit és diszkapuit,

továbbá pince, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonattal való bevonását, athány rosták szén, kősz, kavics, föld és porond válogatáshoz, szikrafogó eséplő és egyéb gépekhez, sodrony agybetetek (matracok) stb. 27 1-52

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Szőlőtelepítők figyelmébe!!

SZŐLŐOLTIVANYOK!!

Megeredésért, fajtisztaságért felelősség vállalatik.

Ezer darab 65 forint.

Riparia Portalison és Monticolan: Oporto, olasz Rizling, Mézes fehér, Kövidinka, Erdei, Bakar, Rajnai Rizling, Leányka, Alicante bouchet.

Csemege fajok: Ezer darab 75 forint.

Muscat Dr. Robert Hogg, Muscat Candia, Muscat Ottonell, Muscat Ferdinand Lesseps, Ezeréves Magyarország emléke, Muscat Hamburg black, Malacoff Usum.

Ezek szokványtól csak annyiban különböznek, hogy néhány milliméterrel vagy rövidebbek vagy hosszabbak, a mi telepítésnél számításba se jöhet.

Lugasoltvány 20 darab 2 óriással 16 korona.

Rendelésnél 1/3-ad előlegben küldendő. Kívánatra szokványminőségükkel is szolgálhatok, ezre 105 frt.

SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY

szőlőgazdasági intéző

MEDGYES. Nagyküllőmegeye.

35 2-5

David Wenczel

hangszerkészítő Kolozsvárt.

RAKTÁRA:

Az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.

Nagy javító műhely.

22 4-12

ZONGORÁK,
PIANINOK,
HÁRMONIUMOK
és CZIMBALMOK

gyári áron

részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe adtnak.

Hangolást és javítást helyben és vidéken elfogad és postosan teljesít

TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora-raktára

KOLOZSVÁRON,

Sétatér-utca (Saját ház.)

21 4-12

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizonyos a legkínzóbb magyar zománczolt bádogeny gyárnak, ol. előnyös árakat értem el, hogy a márvány zománcz legegészségesebb főző-edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupas fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupas 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra“ kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: **90 krtól** fölfelé — ugyszinté más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatású keserűvíz 2-3 napig tart „**Ferencz József**“ keserűvíz nálam kapható, ugyszintén az alábbi ásványvizek friss töltésben:

Borszéki borvíz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József Loser János horgony jegyű) **Előpatáki, Giesshübli, Karlsbadi, Krondorfi, Levicói, Margit, Marienbadi, Salvátor, Selters, Sztójai, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.**

A híres Regemburgi **állat-táppor**, melynek használata által az állatok betegségeitől megvédvé étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen ajánlható biztos óvszer. Eredeti olmozott csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányu sodrony-fonataimat ajánlom mint legezészerűbbet, legolcsóbbat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez, ugy színtén öozott tűskés sodronyt legolcsóbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Rézgálicz, Vermoreil permetezők, Raffia szőlőkötöző legolcsóbb árban, kékkő szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

Korona tyukszem és bőrkeményedés elleni legjobb tapasz kizárólagos árusítója.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

Kalap, nyakkendő és fehéreneműk.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Nagyenyeden, Főtér 3 szám alatt létező

férfi, fiu és gyermek kész-ruhák

valamint férfi divat üzletben az őszi és téli idényre mindenféle különlegességek teljes választékban megérkeztek. Ugyszintén

saját szabóműhelylyel

rendelkezem, hol a mai kornak megfelelő szabást tartok, kinek munkája minden magas izlésű igénynek megfelel.

Továbbá raktáron tartok dus választékban mindenféle hazai és valódi angol gyapju szöveteket, férfi-, fiu- és gyermek-ruhákat, városi bundákat, valamint elismert **jó minőségű, kizárólag kézimunka**, hazai gyártmányu női-, férfi-, fiu- és gyermek czipókat.

Becsés pártfogását kéri teljes tisztelettel

BERKOVITS BÉLA

NAGYENYED, Főtér 3. szám.

426 14-*

Szolid árak és pontos kiszolgálás.

Bel- és külföldi nagy szövet raktár.

Nagy raktár női-, férfi- és gyermek-czipókban.